

About this dossier

Output on: 2023/08/09 15:11 (Europe/Luxembourg)

Status: closed (submitted)

Created: 2023/07/27 13:23

Last updated: 2023/08/09 15:10

Part II, Section 6 - Welfare requirements for animals

Country Lithuania **Year** 2022

Have you any data to report in this period ? Yes

6.1 Overall conclusion on the level of compliance achieved

2022–2024 m. DNKP 2022 m. planuota kriterijaus „Gyvūnų gerovės reikalavimų kontrolės ir konsultavimo priemonių įgyvendinimas (proc.)“ vertinimo reikšmė 100 %. Faktinė reikšmė – 100 %. Įgyvendinimas – 100 %.

Ūkinių gyvūnų gerovės ir apsaugos reikalavimų įgyvendinimo vertinimas – viena iš prioritetinių VMVT veiklos sričių. Ataskaitiniu laikotarpiu VMVT atliko Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos atrinktų pareiškėjų (ūkinių gyvūnų laikytojų), kuriems taikomi kompleksinės paramos reikalavimai, patikrinimus dėl jų atitikties bendriesiems ūkinių gyvūnų gerovės reikalavimams (kaip nustatyta Tarybos direktyvoje 98/58/EB), kiaulių gerovės reikalavimams (kaip nustatyta Tarybos direktyvoje 2008/120/EB), veršelių gerovės reikalavimams (kaip nustatyta Tarybos direktyvoje 2008/119/EB) ir, jeigu pareiškėjas laiko vištų dedeklių ir (ar) viščiukų broilerių, atitinkamai vištų dedeklių gerovės reikalavimams (kaip nustatyta Tarybos direktyvoje 1999/74/EB) ir (ar) viščiukų broilerių gerovės reikalavimams (kaip nustatyta Tarybos direktyvoje 2007/43/EB). Taip pat buvo tiriami visi asmenų pranešimai apie galimus ūkinių gyvūnų gerovės pažeidimus. Kailinių gyvūnų laikymo vietos buvo patikrintos du kartus per metus didžiausią riziką keliančiais laikotarpiais – jauniklių atjunkymo ir kailinių gyvūnų žudymo metu.

VMVT, įvertinusi teigiamą prevencinių priemonių (mokymų, seminarų, informacinės medžiagos sklaidos ir kt. priemonių) poveikį, mažinant ūkinių gyvūnų gerovės reikalavimų pažeidimų skaičių, pravedė daugiau kaip 200 specializuotų seminarų ūkinių gyvūnų laikytojams, sektorinėms ūkinių gyvūnų laikytojus vienijančioms visuomeninėms organizacijoms dėl ūkinių gyvūnų gerovę ir sveikatingumą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų įgyvendinimo.

6.2 Official controls, non-compliances and actions/measures on animal welfare on farms

Animals kept for farming purposes (animal category)	Number of production sites	Number of official controls performed	Non-compliances		Actions/measures	
			Total number of controlled production sites	Number of controlled production sites where non-compliances were detected	Administrative	Judicial
Pigs (as defined in the Council Directive 2008/120/EC)	5621	2324	2085	26	24	0
Laying hens (as defined in the Council Directive 1999/74/EC)	49	111	47	5	0	
Chickens (as defined in the Council Directive 2007/43/EC)	74	111	63	10	2	
Calves (as defined in the Council Directive 2008/119/EC)	28384	1813	1610	28	13	
Other (specify)						
Fur animals	137	109	92	3	3	

6.3 Analysis and action plan for animal welfare on farms

2022 m., atliekant ūkinių gyvūnų laikymo vietų patikrinimus dėl jų atitikties ūkinių gyvūnų gerovę reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams, nustatyta, kad 98,2 % ūkinių gyvūnų laikymo vietų (nuo bendro ūkinių gyvūnų laikymo vietų patikrinimų skaičiaus) atitinka bendruosius ir specialiuosius ūkinių gyvūnų laikymo reikalavimus – jose nenustatyta ūkinių gyvūnų gerovę reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų pažeidimų.

Atliekant patikrinimus, nustatyta, kad 72 ūkinių gyvūnų laikymo vietos (1,8 % ūkinių gyvūnų laikymo vietų nuo bendro patikrintų ūkinių gyvūnų laikymo vietų skaičiaus) neatitinka bendrųjų ir (ar) specialiųjų ūkinių gyvūnų laikymo reikalavimų – šiose laikymo vietose nustatyta teisės aktų reikalavimų pažeidimų, kaip, pvz., laikomiems ūkiniams gyvūnams nesuteiktas pakankamas fiziologinius ir etologinius poreikius atitinkantis grindų plotas, laikomi nuolat saitais pririšti veršeliai, netinkami, nesausi guoliai ūkiniams gyvūnams, nesausi pakratai viščių broilerių laikymo vietose, viščiukai broileriai laikomi didesniu, nei leistina, tankumu, narvuose laikomoms vištoms dedeklės nesudaryta galimybė lesioti ir kapstytis – nėra lesiojimui tinkamų medžiagų ir kapstymuisi tinkamų priemonių, keliais aukštais ant kraiko laikomos vištos dedeklės negali laisvai judėti iš vieno aukšto į kitą, nepakankamo pločio landos vištoms dedeklėms išėiti į lauko aptvarus ir kt.

Ūkinių gyvūnų laikymo vietų, kuriose nustatyta reikalavimų nesilaikymo atveju, atsakingiems asmenims taikyti administraciniai veiksmai ir (arba) priemonės. Atsižvelgiant į tai, kad ataskaitiniu laikotarpiu didžiausias santykinis procentas ūkinių gyvūnų gerovę reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų pažeidimų nustatyta viščių broilerių ir vištų dedeklių laikymo sektoriuose, 2023 m. numatyti specializuoti mokymai viščių broilerių ir vištų dedeklių laikytojams / savininkams / paukščius prižiūrintiems asmenims.

Vadovaujantis Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademijos Gyvūnų gerovės centro parengtais kiaulių gerovės rodiklių vertinimo kriterijais ir šių kriterijų vertinimo metodika, parengta ir 2023 m. pradėta taikyti kiaulių gerovės rodiklių vertinimo sistema.

6.4 Animal welfare during transport

Protection of animals during transport (by species)	Number of official controls performed	Number and category of non-compliances						Actions/measures	
		Fitness of animals	Transport practices, space allowance, height	Means of transport	Water, feed, journey and resting times	Documents	Other	Administrative	Judicial
Bovine	1431	0	0	0	0	3	14	17	0
Porcine animals	1039	0	0	0	0	0	0	0	
Ovine/caprine	211	0	0	0	0	0	5	5	
Equidae	216	0	0	0	0	0	0	0	
Poultry	121	0	0	0	0	0	0	0	
Other species									

6.5 Analysis and action plan for animal welfare during transport

Vykdamas gyvūnų gerovės juos vežant oficialiąją kontrolę, per ataskaitinį laikotarpį atlikti 3 018 patikrinimų. Daugiausia patikrinimų (89,9%) atlikta išvykimo vietoje, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1/2005 15 straipsnio 2 dalyje, ir gyvūnų iškrovimo iš transporto priemonės paskirties vietoje (gyvulių skerdykla).

2022 metais, vykdamas oficialiąją kontrolę, nustatyta pavienių teisės aktų reikalavimų pažeidimų. Didžiąją dalį vežamų ūkinių gyvūnų siuntų sudarė galvijų siuntos – apie 77,6%, todėl ir pažeidimų dažniausia nustatyta galvijų vežimo metu. Iš 17 ataskaitiniu laikotarpiu nustatytų pažeidimų vežant galvijus, nustatyta atvejų, kai buvo vėluojama po kelionės grąžinti užpildytus kelionės žurnalus išsiuntimo vietas VMVT teritoriniam padaliniiui, taip pat buvo nustatyti 2 suplanuoto maršruto nesilaikymo atvejai. Už nustatytus pažeidimus taikyta 17 administracinių veiksmy ir (ar) priemonių. Panašūs pažeidimai – 5 atvejai, kai pavėluotas užpildytų kelionės žurnalų grąžinimas VMVT teritoriniam padaliniiui buvo nustatytas vežant avis. Visais 5 minėtais atvejais buvo pritaikytos administracinės priemonės.

2023 m. ir toliau išliks aktualus gyvūnų gerovės reikalavimų užtikrinimas ilgų kelionių metu ir ypač eksportuojant gyvūnus į trečiąsias šalis. Vykdamas oficialiąją kontrolę, bus kreipiamas dėmesys į ekstremalios temperatūros prognozes, planuojant tokias keliones, ir galimybes užtikrinti tinkamą temperatūrą gyvūnų transportavimo metu, todėl kelionės dokumentai nebus išduodami esant ekstremalios temperatūros prognozei numatomos kelionės metu. Siekiant užtikrinti gyvūnų kelionės ir poilsio laiką, tinkamas pašaro ir vandens atsargas, bus tvirtinami tik tokie kelionės maršrutai, kai iš kelionėje numatytų sustojimo punktų bus gauti patvirtinimai dėl pakankamų pajėgumų (vietos gyvūnų iškrovimui, pašaro ir vandens atsargų) ir bus užtikrinamas gyvūnų poilsis, juos tinkamai šeriant ir girdant. Ir toliau bus kreipiamas didelis dėmesys vertinant gyvūnų tinkamumą vežti, vežimo praktikas, transporto priemonėse gyvūnams tenkančias ploto ar aukščio normas. Užtikrinant gyvūnų vežimo kontrolę Lietuvos Respublikos teritorijoje ir toliau bus aktyviai bendradarbiaujama su Policijos departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos ir Lietuvos transporto saugos administracija Lietuvos keliuose tikrinant gyvūnus vežančias transporto priemones.

6.6 Animal welfare at the time of killing

Per ataskaitinį laikotarpį vykdamas gyvūnų apsaugos juos žudant oficialią kontrolę buvo vertinamas skerdyklose skerdziamų gyvūnų apsaugos reikalavimų laikymasis, gyvūnus žudančių ir su gyvūnų žudymu susijusius veiksmus atliekančių asmenų kompetencija, gyvūnų gerovės specialistų vykdoma veikla, svaiginti, skersti ir (ar) žudyti naudojamos įrangos atitikimas ir šios įrangos ir svaiginimo, skerdimo metodų taikymo procedūros.

Skerdyklose per ataskaitinį laikotarpį atliktas 61 patikrinimas, kurių metu 28 patikrintose skerdyklose buvo nustatyta įvairaus pobūdžio Reglamento (EB) Nr. 1099/2009 pažeidimų: gyvūnų skerdimo ir su gyvūnų skerdimu, paruošimu, suvaržymu susijusius veiksmus vykdė asmenys, neišklause mokymų kursų ir neturintys atitinkamus veiksmus vykdyti suteikiančio dokumento (nepateikti kompetencijos pažymėjimai), pakeitus gyvūnų svaiginimo įrangą, technologinį procesą neatnaujintos skerdyklos standartinės veiklos procedūros ir skerdyklos stebėsenos procedūros, gyvūnų svaiginimo įranga susidėvėjusi, neįmanoma patikrinti techninių parametrų, svaiginimo įranga nesaugo techninių parametrų duomenų, ant aptvarų nepažymėtas didžiausias gyvūnų, kuriuos galima laikyti vieno aptvaro plote, skaičius.

Siekiant sumažinti Reglamento (EB) Nr. 1099/2009 pažeidimų atvejų skaičių skerdyklose, 2023 m. numatyta organizuoti mokymus teritorinių padalinių veterinarijos inspektoriams, skerdyklose valstybinę priežiūrą vykdančioms veterinarijos gydytojams, skerdyklų gyvūnų gerovės specialistams dėl Reglamento (EB) Nr. 1099/2009 nuostatų įgyvendinimo.

Taip pat buvo vertinamos kailiams auginamų gyvūnų žudymo ir su žudymu susijusių veiksmų atlikimo procedūros, kailinius gyvūnus žudančių ir su kailinių gyvūnų žudymu susijusius veiksmus atliekančių asmenų kompetencija, kailinių gyvūnų žudymui naudojamos įrangos atitiktis techniniams parametrams ir šios įrangos ir žudymo metodų taikymo procedūros. Ataskaitiniu laikotarpiu patikrintos 47 kanadinių audinių laikymo vietos dėl gyvūnų žudymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų atitikties, kurių metu nustatyti 3 gyvūnus žudančių asmenų kompetencijos reikalavimų pažeidimai (gyvūnų žudymo veiksmus atliko atitinkamos kompetencijos neturintys asmenys).

2023 m. planuojama tęsti žudomų kailiams auginamų gyvūnų patikrinimus, atsižvelgiant į ūkio subjektams priskirtą rizikos grupę. Ataskaitiniu laikotarpiu likviduojant gyvūnų užkrečiamosios ligos (afrikinio kiaulių maro) židinius buvo sunaikinta ūkinių gyvūnų: 16 kiaulinių kystės ūkių nugaišintos 2 255 įvairaus amžiaus kiaulės.

6.7 Comment box

Oficialios kontrolės veiksmai, veiklos vykdytojai/įmonės, reikalavimų nesilaikymo atvejai, administraciniai veiksmai ataskaitos 6.2 ir 6.4 punktuose skaičiuoti atsižvelgiant į metodus, nurodytus Europos Komisijos 2021 m. kovo 1 d. patvirtintame Komisijos pranešime dėl gairių, kaip pildyti standartinę pavyzdinę formą, pateiktą Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/723, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/625 taikymo taisyklės, susijusios su standartine pavyzdine forma, naudotina valstybių narių teikiamose metinėse ataskaitose, priede, 4 punkte.

Attachments

No